

נוהל בקשה לקבלת פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור

מחלקה: גזברות

תאריך: 07.02.2019

1. סעיף 5(י) לפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין) 1938 (להלן - "הפקודה") מורה כדלקמן:

"(י) כל רכוש שמוסד-מתנדב לשירות הציבור משתמש בו אך ורק לשירות הציבור, בתנאי שאותו מוסד קיבל את אישור מועצת הרשות המקומית³ לצורך פיטורין עפ"י סעיף זה ואולם מתן פטור על פי סעיף זה למוסד מתנדב שעיקר פעילותו בענייני בריאות, בענייני רווחה או בענייני חינוך לתלמידים עד גיל 25, לא יותנה בכך שפעילותו משרתת בעיקר את תושבי הרשות המקומית שבה הוא פועל, ולעניין מוסד שעיקר פעילותו בענייני חינוך כאמור – מתן פטור כאמור לא יותנה גם בקיומו של רישוי; הוראות פסקה זו לעניין מוסד שעיקר פעילותו בענייני חינוך כאמור, יחולו גם על מוסד חינוך כמשמעותו בסעיף 4 או 5 שאינו מקבל פטור מארנונה לפי אותם סעיפים, בשל אי-עמידה בתנאים שנקבעו בהם; לעניין זה, "רישוי" – כל אחד מאלה: רישיון או פטור כמשמעותו בחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969, אכרזה או הוראת פטור – לפי חוק לימוד חובה, התש"ט-1949, רישיון או הכרה – לפי חוק מוסדות תרבותיים יחודיים, התשס"ח-2008, ורישום או פטור – לפי פקודת החינוך [נוסח חדש], התשל"ח-1978;

(2) פטור מארנונה כאמור בסעיף קטן זה יהיה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, ובלבד שהחל מהשנה השנייה למתן הפטור ימסור המוסד, בתחילת כל שנה, תצהיר ולפיו לא חל שינוי במטרותיו ופעילותו מעת קבלת הפטור;

(3) הוראות סעיף קטן זה יחולו לגבי כל הרשויות המקומיות המתוקצבות בתקציב המדינה;

(4) מועצת הרשות המקומית תאשר מתן פטור לפי סעיף קטן זה רק בהתאם לתנאים וכללים שקבע המנהל הכללי של משרד הפנים ולאחר שהונחה לפניה חוות דעתה של ועדת הנחות של הרשות המקומית לעניין בקשה שהוגשה למתן פטור; תנאים וכללים כאמור אינם טעונים פרסום ברשומות;

(5) לא אישרה מועצת רשות מקומית מתן פטור לפי סעיף קטן זה, יאשר שר הפנים את מתן הפטור אם התקיימו במבקש הפטור התנאים והכללים כאמור בפסקה (4);

(6) בסעיף קטן זה, "ועדת הנחות" –

(א) בעירייה – כמשמעותה בסעיף 149ד לפקודת העיריות;

(ב) במועצה מקומית – כמשמעותה בהוראות לפי סעיף 12 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992.

2. על מנת לקבוע מיהו "מוסד מתנדב לשירות הציבור" לצורך פטור מארנונה לפי סעיף 5(י) לפקודה, גיבש משרד הפנים רשימה של קריטריונים, בהם חייב לעמוד מוסד המבקש לקבל את הפטור (להלן - "הקריטריונים").

(רשימת הקריטריונים שגובשה מפורטת בנספח א' לנוהל זה).

בבוא ועדת הנחות של העירייה לבחון האם מוסד הוא מוסד ציבורי לצורך גיבוש חוות דעתה ביחס לבקשת הפטור מארנונה של אותו מוסד כמוסד מתנדב לשירות הציבור, רשאית היא להיעזר גם בהגדרות ובקווים המנחים של נציבות מס הכנסה לקביעת מוסד ציבורי, כפי שמפורסמים באתר רשות המיסים.

הצגת אישור ממס הכנסה בר תוקף לשנת המס בה מבוקש הפטור על היות המוסד ציבורי, תהווה אישור בעבור ועדת הנחות אודות היותו של המוסד "מוסד מתנדב לשירות הציבור".

3. כל בקשה של מוסד לקבלת הפטור תיבדק על-פי הקריטריונים. על מנת לקבל פטור מארנונה, המוסד חייב לעמוד בכל הקריטריונים.

4. על מנת שניתן יהיה לבדוק האם מוסד המבקש את הפטור ממלא אחר כל הקריטריונים, נדרש המוסד למלא טופס בקשה לקבלת הפטור מארנונה ולצרף לבקשה זו את **כל** המסמכים המפורטים בסעיף 4 למסמך "**הסבר להגשת בקשה לקבלת פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור לשנת 2019**" המצורף **כנספח ב'** לנוהל זה).
(טופס הבקשה מצורף **כנספח ג'** לנוהל זה).
5. **תוקף הפטור :**
- 5.1 פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור יראו אותו כאילו ניתן ביום הגשת הבקשה לפטור.
- 5.2 פטור זה יינתן לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, ובלבד שבתחילת השנים 2020 ו-2021 (עד ולא יאוחר מיום 1 באפריל באותן שנים), ימסור המוסד לעירייה תצהיר לפיו מטרותיו, תחומי פעולתו ופעילותו הכלכלית לא השתנו מעת מתן הפטור.
- 5.3 יצוין, כי ככלל לא יינתן פטור רטרואקטיבי.
(נוסח תצהיר לחתימת המוסד על אי שינוי נסיבות מצורף **כנספח ד'** לנוהל זה).
6. ועדת הנחות בעירייה תבחן את הבקשה ותחווה את דעתה ביחס אליה (הטופס בהקשר זה מצורף **כנספח ה'** לנוהל זה).
7. הוראות פקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין) 1938, וחוזרי מנכ"ל משרד הפנים שעניינם בקשה לפטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור, מצורפים **כנספח ו'** לנוהל זה.

נספח א'

קריטריונים על-פי סעיף 5(ג) לפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938

קריטריונים על-פי סעיף 5(ג) לפקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטוריון), 1938

1. מטרת המוסד היא העלאת רווחת הציבור.
2. המוסד אינו גובה תמורה עבור פעולותיו או שהתמורה שהוא גובה נמוכה באופן משמעותי ממחירי השוק ומשקפת את הפן ההתנדבותי של המוסד.
3. המוסד אינו פועל למטרות רווח ואינו עוסק ב"פעילות עסקית" או שהיקף "הפעילות העסקית" הינו שולי ביחס לפעילות הכללית של המוסד. בקביעת פעילות כ"פעילות עסקית" יש להתחשב, בין השאר, במבחנים הבאים:
  - א. מוסד שמתחרה בסקטור העסקי מבחינת אופי השירותים והמוצרים שהוא מספק ייחשב כמוסד עסקי.
  - ב. ככל שהמוסד מספק סחורות ושירותים לגופים עסקיים, הנטייה לראות בו גוף עסקי תגבר.
4. מפעילי המוסד ופיטוריון לא מפיקים כל הנאה כלכלית אישית לבד משכר סביר שהוא פונקציה של תרומתם הישירה.
5. המוסד פועל בתוך קהילת הרשות המקומית ופעילותו משרתת בעיקר את תושבי אותה הרשות המקומית. הוראת קריטריון זה לא תחול על מוסד מתנדב שעיקר פעילותו בענייני בריאות, בענייני רווחה או בענייני חינוך לתלמידים עד גיל 25.
6. פעילות המוסד הינה בתחומים בהם רשות מקומית פועלת ומוסמכת לפעול כגון רווחה, בריאות, חינוך, וכדומה. הערה: לעניין מוסד שעיקר פעילותו בענייני חינוך לתלמידים עד גיל 25, אין להתנות את מתן הפטור בקיומו של "רישוי" (כהגדרתו בסעיף 5(ג) לפקודה).
7. המוסד מרכז פעילות בתחום מסוים ולא נועד לטפל במקרה ספציפי, פעילותו נמשכת לאורך זמן והקמתו לא נועדה למטרה אד-הוק.
8. א. התמיכה הממשלתית ו/או העירונית שניתנת למוסד אינה עולה על 50% מהכנסותיו הכוללות של המוסד (דין תמיכה מהסוכנות היהודית כדין תמיכה ממשלתית).
ב. על אף האמור בס"ק א', במידה שהתמיכה עולה על 50% ונמוכה מ-75%, רשאי הממונה על המחוז לאשר מוסד זה, על-פי המלצת הרשות המקומית.
9. המוסד אינו עוסק בפעילות פוליטית ואינו נתמך על ידי גוף פוליטי.
10. הנכס שלגביו מבוקש הפטור, משמש את המוסד אך ורק למתן שירות התנדבותי לטובת הציבור. נכס זה אינו משמש לכל פעילות של אדם או גוף אחר.
יובהר כי בהתאם לאמור וככלל, נכס המשמש למגורים הנמצא באחזקתו של מוסד אינו עומד בקריטריון זה. על אף האמור, ניתן יהיה לראות נכס המשמש למגורים הנמצא באחזקתו של מוסד כעומד בקריטריון זה, וזאת בהתקיים כל התנאים הבאים:
  - א. הנכס משמש אך ורק למגורים של יחידים אשר השירות ההתנדבותי שניתן על ידי המוסד מכיון עבורם;
  - ב. מגורי היחידים בנכס מהווים חלק מתכלית פעילות המוסד והם נדרשים ומתחייבים לצורך קיום פעילות התנדבותית סדירה ושיטתית;
  - ג. מגורי היחידים בנכס מתחייבים לצורך מתן השירות הניתן ליחידים האמורים על ידי המוסד המתנדב, והשירות לא יינתן להם על ידי המוסד, אלא בכפוף למגוריהם בנכס המגורים האמור.
11. תיערך בדיקה של שימוש המוסד בנכס בצורה פרטנית. לא יינתן פטור גורף לכל נכסי המוסד.
12. המוסד אינו נמנה בין סוגי הנכסים הזכאים לפטור לפי סעיף אחר בפקודה, כגון מוסדות חינוך, בריאות ודת.

13. רשאית הרשות המקומית בבואה להמליץ או שלא להמליץ על מתן הפטור, להתחשב במצבה הכספי, ובהפסד ההכנסה שייגרם כתוצאה ממתן הפטור.

14. מוסד להשכלה גבוהה יהא זכאי להכרה כמוסד הזכאי לפטור מארנונה לפי סעי' 5(י), אף אם לא התקיימו בו התנאים המפורטים בסעיפים 1-13 הנ"ל לקריטריונים, ובלבד שעמד בתנאים אלה:

(1) המוסד הוא מוסד מוכר להשכלה גבוהה כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (להלן- המועצה) או מוסד הפועל בהיתר או באישור המועצה כאמור בסעיף 21א לחוק האמור, שהמדינה משתתפת בתקציבו, ושכר הלימוד הנגבה מתלמידיו הוא בהתאם להנחיות הועדה לתכנון ולתקצוב שליד המועצה להשכלה גבוהה.

(2) הנכסים עליהם יחול הפטור כאמור יהיו אלה המשמשים את המוסד לצרכי לימוד או לצרכי מעונות סטודנטים של המוסד והמשמשים אך ורק למגורי סטודנטים הלומדים באותו מוסד ובתנאי שלא נעשית בהם פעילות עסקית.

הערות

1. לשם קביעת מוסד כ"מוסד ציבורי" ניתן להיעזר בהגדרות ובקווים המנחים של נציבות מס הכנסה, עפ"י סעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה. מוסד אשר יגיש אישור כי הינו "מוסד ציבורי" על-פי הסעיף הנ"ל, יקלו עימו באשר לקריטריונים 1 ו-2, המפורטים לעיל.

2. מוסד המבקש לקבל פטור מתשלום ארנונה חייב לעמוד בקריטריונים המפורטים לעיל.

קווים מנחים וקריטריונים לקביעת מוסד ציבורי (על-פי סעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש])

- א. מטרתו של המוסד בהעלאת רווחת הציבור הכללית, ולא של קבוצות חברתיות מצומצמות וסגורות, ופתיחות לטפל באותו עניין באוכלוסיות נוספות, ללא יצירת אפליה.
- ב. המטרה הציבורית של המוסד מושגת ללא יצירת קשר או התניה בין שיעור ההשתתפות במימון הוצאות המוסד לבין הציבור הנהנה משירותיו. תרומות והשתתפויות לא יהיו תנאי או מסווג לקבלת שירותים מהמוסד.
- ג. מפעילי המוסד, עובדיו ובעלי עניין בו לא מפיקים כל הנאה כלכלית אישית לבד משכר סביר, שהוא פונקציה של תרומתם הישירה לפעילות המוסד.
- ד. המוסד אינו פועל למטרות רווח ו/או אינו מחלק רווחים לחבריו. רווח לעניין זה, לרבות חלוקת טובות הנאה בכסף או בשווה כסף, תשלומי שכר בלתי סבירים וכדומה.
- ה. פעילות המוסד מכוונת ומשרתת את טובת הציבור ואילולא קיומה לא הייתה מתבצעת על-ידי גופים פרטיים, אלא היה הכרח לבצעה על-ידי גוף ממלכתי ציבורי.
- ו. הגוף מרכז פעילות בתחום מסוים ולא נועד לטפל במקרה ספציפי, פעילותו נמשכת לאורך זמן והקמתו לא נועדה למטרה אד-הוק.
- ז. תנאי הזכאות לקבלת שירותים מהמוסד עומדים במבחנים אובייקטיביים המפורסמים לציבור הרחב.
- ח. תהליכי קבלת החלטות במוסד נעשים על-פי אמות מידה ציבוריות ותוך מתן זכות שווה לכל חבר הנהלה בתהליך קבלת ההחלטות.

מבחנים לפעילות עסקית שעלולה לפסול מוסד מהיותו מוסד ציבורי

- א. היקף הפעילות העסקית הינו מהותי ביחס לכלל פעילות המוסד.
- ב. המוסד רשום במשרדי מע"מ כעוסק.
- ג. המוסד מתחרה במגזר העסקי מבחינת אופי השירותים והמוצרים שהוא מספק ויתכן שהדבר בא לידי ביטוי במחיר השירותים והמוצרים הקרובים למחירי השוק.
- ד. המוסד מספק סחורות ושירותים לגופים עסקיים.

נספח ב'

הסבר להגשת בקשה לקבלת פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור לשנת 2019

הסבר להגשת בקשה לקבלת פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור לשנת 2019

1. מוסד המעוניין בפטור מארנונה לפי סעיף 5(א) לפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין) 1938, מתבקש להגיש בקשה חתומה במקור + העתק.
2. הבקשה (המלאה) והחתומה במקור תוגש ישירות לממונה על המחוז במשרד הפנים, לכתובת רחוב התקווה 4, קריית הממשלה, באר שבע 84100.
3. העתק מלא של הבקשה יוגש לאגף ההכנסות בעיריית אילת, לכתובת מרכז סיטי סנטר, קומה 2, ת.ד. 14, אילת 8810001.
4. לבקשה חובה לצרף את המסמכים הבאים:

- 4.1 תעודת רישום כתאגיד.
- 4.2 מסמכי יסוד של המוסד המתנדב (תקנון, תזכיר).
- 4.3 אישור על ניהול תקין מרשם החברות/העמותות בתוקף לאותה שנה בה מוגשת הבקשה.
- 4.4 נסח טאבון של הנכס בגינו מבוקש הפטור. לחלופין, הסכם שכירות בתוקף של הנכס בו מחזיק המוסד המתנדב.
- 4.5 דוחות כספיים:
  - א. דוחות כספיים לשנתיים האחרונות, כאשר הדו"ח הכספי לשנה שלפני האחרונה יהיה מבוקר על-ידי רואה חשבון.¹
  - ב. הצעת תקציב לשנה בה מוגשת הבקשה.
  - ג. מאזן בוחן לשנה בה מוגשת הבקשה.
- 4.6 פירוט של כל העובדים בשכר על-פי תפקידם, היקף משרתם ועלותם הכספית (שנת/חודשי).
- 4.7 אישור מלכ"ר ממשרדי מע"מ.
- 4.8 אישור מוסד ציבורי (אם יש).
- 4.9 אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות בתוקף ממס הכנסה.
- 4.10 עמותות ארציות: עמותה ארצית אשר מפעילה סניפים מקומיים עבור תושבי אילת תציין על גבי הבקשה בצורה הבולטת היכן נמצא משרדה הרשום ותצרף לבקשה הצהרה מאומתת בחתימת עו"ד, בה יצוין מהו היקף הפעילות (ב-%) של הסניף המקומי עבור תושבי אילת.
  5. לדיון בוועדת הנחות בעירייה יוגשו רק בקשות שהוגשו במלואן בצירוף כל המסמכים.
  6. המועד האחרון להגשת הבקשה לפטור בשנת הכספים 2019 הנו 1 באפריל בשנת 2019.

¹ בכל מקרה יכללו הדו"חות האמורים לעיל את הפרטים הבאים באופן נפרד, תוך גילוי ופירוט נאותים:
הכנסות:

הכנסות ממשרדי ממשלה, הכנסות מרשויות מקומיות (יש לציין את רשימת הרשויות המקומיות וסכום ההכנסה מכל רשות), תקבולים מדמי חבר, תרומות, הכנסות מריבית והפרשי הצמדה, הכנסות מהשכרת נכסים, תמורה בעד מכירת רכוש קבוע ונכסים הוניים, הכנסות אחרות (יש לפרט).

הוצאות:

תרומות והשתתפויות שניתנו לאדם אחר, שכר עבודה והוצאות נלוות, הוצאות הנהלה והוצאות כלליות, רכישות הוניות, עסקאות והלוואות שבוצעו בין המוסד לבין חבר ועד או קרוב של חבר ועד, פירוט מלא של כל העובדים בשכר, עפ"י תפקידם, היקף משרתם ועלותם הכספית.

נספח ג'

טופס בקשה לקבלת פטור מארנונה לנכסי מוסד מתנדב לשירות הציבור

טופס בקשה לקבלת פטור מארנונה לנכסי מוסד מתנדב לשירות הציבור

פרטים על המוסד המבוקש :

1. שם המוסד : _____
2. צורת ההתאגדות (כגון עמותה, חברה וכו') : _____
3. מספר הרישום (אצל רשם העמותות, החברות וכו') : _____
4. כתובת מלאה של משרדו הרשום של המוסד (כפי שנרשמה אצל רשם העמותות, החברות וכו') : _____
5. מספר הטלפון של המוסד : _____
- שם, מספר טלפון ודוא"ל של איש קשר : _____
6. פרטים על המוסמכים להתחייב בשם המוסד ורואה החשבון של המוסד :

תפקיד	שם משפחה ופרטי	מס' זהות	מען	טלפון
מנכ"ל				
יו"ר				
ר"ח				

7. המטרות העיקריות של המוסד :

---

8. סקירת השירותים הניתנים על-ידי המוסד והפעילויות המתבצעות במסגרתו (פירוט נרחב) :

---

9. פירוט מלא של התמורה שהמוסד גובה עבור שירותיו / פעולותיו, וכן פירוט התמורה הידועה למוסד ל"מחיר השוק" לאותו שירות:

---

10. הקריטריונים / תנאי הזכאות לקבלת שירותים מהמוסד:

---

11. פירוט האוכלוסייה הנהנית משירותי המוסד (מאפייניה והיקפה של האוכלוסייה):

11א. נא ציין מה אחוז תושבי הרשות המקומית (בה נמצא הנכס נשוא בקשת הפטור) המקבלים שרות מהעמותה / מוסד מבין כלל מקבלי השירותים מהעמותה / מוסד:

---

12. האם המוסד קשור לארגון / תאגיד מקומי או ארצי אחר (פרט את הקשר הקיים מבחינה משפטית ותקציבית בין המוסד לבין הארגון / תאגיד אליו הוא קשור):

---

13. פירוט הנכסים בגינם מבוקש הפטור:

הרשות בתחומה נמצא הנכס	מען הנכס	טלפון	שטח הנכס	סכום הארנונה הנדרש	האם הנכס משמש אדם או גוף אחר	סוג הפעילות המבוצע בנכס (בפירוט):

14. הצהרה

אנו, המוסמכים להתחייב בשם המוסד, מצהירים בזה כי כל הפרטים שנמסרו בבקשה זו הם אמת.

שם מלא: _____ ת.ז.: _____ תפקיד: _____ חתימה: _____

שם מלא: _____ ת.ז.: _____ תפקיד: _____ חתימה: _____

אישור

הריני לאשר בזאת כי ביום _____ התייצבו בפניי במשרדי ב _____:

שם מלא: _____ ת.ז.: _____ תפקיד: _____

שם מלא: _____ ת.ז.: _____ תפקיד: _____

זיהיתי אותם על פי ת"ז, בחנתי סמכותם לחתום בשם המוסד, ולאחר שהזהרתי אותם כי עליהם לומר את האמת וכי יהיו צפויים לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשו כן, אישרו נכונות התצהיר הנ"ל וחתמו עליו בפניי.

שם מלא עו"ד: _____ תאריך: _____ חתימה: _____

נספח ד'

תצהיר המוסד על אי שינוי נסיבות

תצהיר המוסד על אי שינוי נסיבות

אנו הח"מ, לאחר שהוזהרנו כי עלינו לומר את האמת, וכי נהיה צפויים לעונשים הקבועים בחוק אם לא נעשה כן, מצהירים בזה בכתב כדלקמן:

אנו המוסמכים להתחייב בשם המוסד, מצהירים בזה כי מטרת המוסד, תחומי פעילותו וכן פעילותו הכלכלית לא נשתנו מעת נתינת הפטור ביום _____.

_____	_____	_____	_____
שם ומשפחה	ת.ז.	תפקיד	חתימה

_____	_____	_____	_____
שם ומשפחה	ת.ז.	תפקיד	חתימה

אישור

הריני לאשר בזאת כי ביום _____ התייצבו בפני _____, במשרדי שכתובתו _____:

1. שם _____ מס' זהות _____
2. שם _____ מס' זהות _____

זיהיתי אותם על פי ת"ז, בחנתי סמכותם לחתום בשם המוסד, ולאחר שהזהרתי אותם כי עליהם לומר את האמת וכי יהיו צפויים לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשו כן, אישרו נכונות התצהיר הנ"ל וחתמו עליו בפני .

_____	_____	_____
תאריך	שם עורך הדין	חתימה

נספח ה'

טופס המלצת הרשות המקומית בעניין מוסד מתנדב לשירות הציבור

טופס המלצת הרשות המקומית בעניין מוסד מתנדב לשירות הציבור

הנחיות

1. יש לסמן אלו קריטריונים נתקיימו (לסמן ב-√) ואלו קריטריונים לא נתקיימו (לסמן ב-x) לגבי המוסד המבקש את הפטור.
2. במקרה של קריטריון **שלא** נתקיים יש לפרט את הנימוק לכך.
3. בסוף רשימת הקריטריונים יש להחליט אם לאשר או שלא לאשר את הבקשה ולנמק את ההחלטה.
4. על הרשות המקומית להעביר טופס זה אל הממונה על המחוז.

שם המוסד: _____

מטרת המוסד היא העלאת רווחת הציבור.

המוסד אינו גובה תמורה עבור פעולותיו או שהתמורה שהוא גובה נמוכה באופן משמעותי ממחירי השוק ומשקפת את הפן ההתנדבותי של המוסד.

המוסד אינו פועל למטרות רווח ואינו עוסק ב"פעילות עסקית" או שהיקף "הפעילות העסקית" הינו שולי ביחס לפעילות הכללית של המוסד.

מפעילי המוסד ועובדיו לא מפיקים כל הנאה כלכלית אישית לבד משכר סביר שהוא פונקציה של תרומתם הישירה.

המוסד פועל בתוך קהילת הרשות המקומית ופעילותו משרתת בעיקר את תושבי אותה הרשות המקומית. הערה: קריטריון זה אינו חל על מוסד מתנדב שעיקר פעילותו בענייני בריאות, בענייני רווחה או בענייני חינוך לתלמידים עד גיל 25.

פעילות המוסד הינה בתחומים בהם רשות מקומית פועלת ומוסמכת לפעול כגון רווחה, בריאות, חינוך וכדומה.

המוסד מרכז פעילות בתחום מסוים ולא נועד לטפל במקרה ספציפי, פעילותו נמשכת לאורך זמן והקמתו לא נועדה למטרה אד-הוק.

התמיכה הממשלתית ו/או העירונית שניתנת למוסד אינה עולה על 50% מהכנסותיו הכוללות של המוסד. הערה: אם התמיכה עולה על 50% ונמוכה מ- 75%, רשאי הממונה על המחוז לאשר מוסד זה על-פי המלצת הרשות המקומית.

המוסד אינו עוסק בפעילות פוליטית ואינו נתמך על-ידי גוף פוליטי.

הנכס שלגביו מבוקש הפטור משמש את המוסד אך ורק למתן שירות התנדבותי לטובת הציבור.

הנכס שלגביו מבוקש הפטור, אינו משמש לכל פעילות של אדם או גוף אחר.

המוסד אינו נמנה בין סוגי הנכסים הזכאים לפטור לפי סעיף אחר בפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938, כגון מוסדות חינוך, בריאות או דת.

המוסד איננו מוסד מתחרה לסקטור העסקי ואיננו מספק סחורה לגופים עסקיים.

ממליצים לאשר את הבקשה (פירוט נימוקים).

ממליצים שלא לאשר את הבקשה (פירוט נימוקים).

שם הרשות המקומית: **עיריית אילת**

ההחלטה נתקבלה על-ידי ועדת הנחות –

בתאריך: _____

יו"ר הועדה: _____

חברי הועדה: _____

נספח ו'

הוראות פקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין) 1938, וחוזרי מנכ"ל משרד הפנים שעניינם
בקשה לפטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור

פקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938

רשויות ומשפט מנהלי – רשויות מקומיות – מסי שלטון מקומי
 מסים – מסי שלטון מקומי

תוכן עינים

3	<u>Go</u>	פקודה הקובעת הוראות בנידון פיטורין מסויימים ממסי העירייה, ממסי מועצה מקומית, ממסי הרכוש העירוני וממס הרכוש החקלאי	
3	<u>Go</u>	השם הקצר	סעיף 1
3	<u>Go</u>	חלק א' – פיטורין ממסי עירייה	
3	<u>Go</u>	פירוש	סעיף 2
3	<u>Go</u>	הממשלה ואנשים המחזיקים בקרקע מטעם הממשלה יהיו פטורים ממס	סעיף 3
4	<u>Go</u>	מדינות זרות, עדות דתיות או מוסדות דתיים, מוסדות צדקה ומוסדות חינוך יהיו פטורים ממס	סעיף 4
5	<u>Go</u>	פיטורים שונים	סעיף 5
6	<u>Go</u>	פיטורין ממסי מועצה מקומית פק' 13 לש' 1940	סעיף 5א
7	<u>Go</u>	הסוכנות היהודית ומוסדותיה	סעיף 5ב
7	<u>Go</u>	הטלת ארנונה על נכסים לפי סעיפים 4 ו 5	סעיף 5ג
9	<u>Go</u>	חלק ב'	
9	<u>Go</u>	חלק ג'	
9	<u>Go</u>	חלק ד' – הוראות כלליות	
9	<u>Go</u>	סמכותו של ממונה על מחוז להחליט מתי חלה הפקודה	סעיף 14
9	<u>Go</u>	תקנות	סעיף 16
9	<u>Go</u>	ביטול	סעיף 17

פקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין) *

- * פורסמה ע"ר מס' 792 מיום 30.6.1938, תוס' 1, עמ' (ע) 27, (א) 31 (מס' 18 לש' 1938).
- תוקנה ע"ר מס' 1006 מיום 2.5.1940, תוס' 1, עמ' (ע) 43, (א) 53 (מס' 13 לש' 1940).
- ע"ר מס' 1097 מיום 10.5.1941, תוס' 1, עמ' (ע) 30, (א) 27 (מס' 7 לש' 1941).
- ע"ר מס' 1273 מיום 24.6.1943, תוס' 1, עמ' (ע) 12, (א) 19 (מס' 9 לש' 1943).
- ס"ח תש"ט מס' 19 מיום 17.8.1949 עמ' 155 – תיקון מס' 1.
- ס"ח תשי"ד מס' 158 מיום 16.7.1954 עמ' 142 (ה"ח תשי"ד מס' 196 עמ' 104) – תיקון מס' 2; ר' סעיף 4 לענין תחילה.
- ס"ח תשכ"א מס' 337 מיום 6.4.1961 עמ' 112 (ה"ח תשכ"א מס' 447 עמ' 88) – תיקון מס' 3 בסעיף 4(67) לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961.
- ס"ח תשכ"ח מס' 525 מיום 4.4.1968 עמ' 54 (ה"ח תשכ"ח מס' 764 עמ' 140) – תיקון מס' 4 בסעיף 17 לחוק התיקון פקודת העיריות (מס' 8) (ביטול ארונות רכוש), תשכ"ח-1968; תחילתו ביום 1.4.1968 ור' סעיף 19 לענין הוראות מעבר.
- ס"ח תש"ן מס' 1305 מיום 14.2.1990 עמ' 92 (ה"ח תש"ן מס' 1966 עמ' 50) – תיקון מס' 5; תחילתו ביום 1.4.1989.
- ס"ח תשנ"ב מס' 1378 מיום 8.1.1992 עמ' 43 (ה"ח תשנ"ב מס' 2091 עמ' 90) – תיקון מס' 6 (תוקן ס"ח תשנ"ג מס' 1406 מיום 7.1.1993 עמ' 15 (ה"ח תשנ"ג מס' 2143 עמ' 2) – תיקון מס' 6 (תיקון), תשנ"ג-1993 בסעיף 14 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), תשנ"ג-1992; תחילתו בשנת הכספים 1993. ס"ח תשנ"ד מס' 1445 מיום 9.1.1994 עמ' 50 (ה"ח תשנ"ד מס' 2212 עמ' 16) – תיקון מס' 6 (תיקון מס' 2), תשנ"ד-1994 בסעיף 19 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), תשנ"ד-1994. ס"ח תשנ"ה מס' 1501 מיום 27.1.1995 עמ' 101 (ה"ח תשנ"ה מס' 2313 עמ' 68) – תיקון מס' 6 (תיקון מס' 3), תשנ"ה-1995 בסעיף 6 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), תשנ"ה-1995; תחילתו ביום 1.1.1995. ס"ח תשנ"ו מס' 1554 מיום 8.1.1996 עמ' 22 (ה"ח תשנ"ו מס' 2436 עמ' 136) – תיקון מס' 6 (תיקון מס' 4), תשנ"ו-1996 בסעיף 2 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), תשנ"ו-1996; תחילתו ביום 1.1.1996. בוטל ס"ח תשנ"ח מס' 1645 מיום 15.1.1998 עמ' 68 (ה"ח תשנ"ח מס' 2650 עמ' 20) בסעיף 19 לחוק להגברת הצמיחה והתעסוקה ולהשגת יעדי התקציב לשנת הכספים 1998 (תיקוני חקיקה), תשנ"ח-1998; תחילתו ביום 1.1.1998.
- ס"ח תשנ"ז מס' 1610 מיום 6.2.1997 עמ' 64 (ה"ח תשנ"ז מס' 2526 עמ' 639) – תיקון מס' 7.
- ס"ח תשנ"ח מס' 1645 מיום 15.1.1998 עמ' 67 (ה"ח תשנ"ח מס' 2650 עמ' 20) – תיקון מס' 8 בסעיף 18 לחוק להגברת הצמיחה והתעסוקה ולהשגת יעדי התקציב לשנת הכספים 1998 (תיקוני חקיקה), תשנ"ח-1998; תחילתו ביום 1.1.1998.
- ס"ח תש"ס מס' 1739 מיום 11.6.2000 עמ' 192 (ה"ח תש"ס מס' 2821 עמ' 2) – תיקון מס' 9 בסעיף 16 לחוק בתי משפט לענינים מינהליים, תש"ס-2000; תחילתו ביום 11.12.2000 ור' סעיף 31 לענין הוראות מעבר.
- ס"ח תשס"ג מס' 1882 מיום 29.12.2002 עמ' 150 (ה"ח הממשלה תשס"ג מס' 4 עמ' 18) – תיקון מס' 10 בסעיף 2 לחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2003), תשס"ג-2002; תחילתו ביום 1.1.2003.
- ס"ח תשס"ד מס' 1920 מיום 18.1.2004 עמ' 124 (ה"ח הממשלה תשס"ד מס' 64 עמ' 52) – תיקון מס' 11 בסעיף 76 לחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), תשס"ד-2004; תחילתו ביום 1.1.2004.
- ס"ח תשס"ה מס' 1997 מיום 11.4.2005 עמ' 368 (ה"ח הממשלה תשס"ה מס' 143 עמ' 354) – תיקון מס' 12 בסעיף 28 לחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), תשס"ה-2005; תחילתו ביום 1.1.2005.
- ס"ח תשס"ה מס' 2020 מיום 8.8.2005 עמ' 751 (ה"ח הממשלה תשס"ה מס' 77 עמ' 298) – תיקון מס' 13 בסעיף 38 לחוק בתי משפט לענינים מינהליים (תיקון מס' 15), תשס"ה-2005.
- ס"ח תשס"ו מס' 2057 מיום 15.6.2006 עמ' 317 (ה"ח הממשלה תשס"ו מס' 236 עמ' 298) – תיקון מס' 14 בסעיף 20 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2006), תשס"ו-2006; תחילתו ביום 1.7.2006.
- ס"ח תשס"ז מס' 2077 מיום 11.1.2007 עמ' 67 (ה"ח הממשלה תשס"ז מס' 260 עמ' 16) – תיקון מס' 15 בסעיף 30 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2007), תשס"ז-2007; תחילתו ביום 1.1.2007.
- ס"ח תש"ע מס' 2234 מיום 17.3.2010 עמ' 423 (ה"ח הכנסת תש"ע מס' 300 עמ' 86) – תיקון מס' 16; תחילתו ביום 1.1.2010.

פקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938

נוסח מלא ומעודכן

מס' 18 לש' 1938²

פקודה הקובעת הוראות בנידון פיטורין מסויימים ממסי העיריה, ממסי מועצה מקומית, ממסי הרכוש העירוני וממס הרכוש החקלאי

פק' 13 לש' 1940

השם הקצר

1. פקודה זו תיקרא פקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938.

חלק א' – פיטורין ממסי עיריה

פירוש

2. בחלק זה מפקודה זו: -

(א) המלים "בנין", "קרקע תפושה", "בעלים" ו"מחזיק" יהיו להן הפירושים שניתנו להן בסעיף 101 מפקודת העיריות, 1934, וכן

(ב) "ארנונה כללית" פירושו כאמור בסעיף 274 בפקודת העיריות.

3. למרות כל דבר האמור בפקודת העיריות, 1934 –

(תיקון מס' 4)
תש"ח-1968
המחוקקים בקרקע
מטעם הממשלה יהיו
פטורים ממס

(א) (1) בשל נכסים בתחומי רשויות מקומיות, שחל עליהם סעיף 3(ב) תשולם ארנונה

(תיקון מס' 8)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 11)
תשס"ד-2004

ס"ח תש"ע מס' 2236 מיום 23.3.2010 עמ' 450 (ה"ח הכנסת תש"ע מס' 312 עמ' 132) – תיקון מס' 17.

ס"ח תש"ע מס' 2254 מיום 28.7.2010 עמ' 634 (ה"ח הכנסת תש"ע מס' 330 עמ' 184) – תיקון מס' 18.

ס"ח תשע"א מס' 2273 מיום 26.1.2011 עמ' 203 (ה"ח הכנסת תשע"א מס' 357 עמ' 34) – תיקון מס' 19; תחילתו ביום 1.1.2011.

ס"ח תשע"ב מס' 2338 מיום 27.2.2012 עמ' 178 (ה"ח הכנסת תשע"ב מס' 432 עמ' 74) – תיקון מס' 20; תחילתו ביום 1.1.2012.

ס"ח תשע"ב מס' 2347 מיום 27.3.2012 עמ' 234 (ה"ח הכנסת תשע"ב מס' 432 עמ' 74) – תיקון מס' 21; תחילתו ביום 1.1.2012.

ס"ח תשע"ב מס' 2365 מיום 27.6.2012 עמ' 473 (ה"ח הכנסת תשע"ב מס' 432 עמ' 75) – תיקון מס' 22; תחילתו ביום 1.4.2012.

ס"ח תשע"ב מס' 2374 מיום 2.8.2012 עמ' 590 (ה"ח הממשלה תשע"א מס' 541 עמ' 6, 63) – תיקון מס' 23; תחילתו ביום 23.3.2010.

ס"ח תשע"ה מס' 2479 מיום 4.12.2014 עמ' 45 (ה"ח הכנסת תשע"ד מס' 573 עמ' 202) – תיקון מס' 24.

ס"ח תשע"ו מס' 2511 מיום 30.11.2015 עמ' 244 (ה"ח הממשלה תשע"ה מס' 951 עמ' 1566) – תיקון מס' 25 בסעיף 27 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), תשע"ו-2015; תחילתו ביום 1.12.2015.

ס"ח תשע"ז מס' 2575 מיום 11.8.2016 עמ' 1178 (ה"ח הכנסת תשע"ז מס' 631 עמ' 90) – תיקון מס' 26.

ס"ח תשע"ז מס' 2585 מיום 27.11.2016 עמ' 25 (ה"ח הכנסת תשע"ז מס' 662 עמ' 4) – תיקון מס' 27.

ס"ח תשע"ז מס' 2592 מיום 29.12.2016 עמ' 228 (ה"ח הממשלה תשע"ז מס' 1083 עמ' 433) – תיקון מס' 28 בסעיף 26 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), תשע"ז-2016; תחילתו ביום 1.1.2017.

ס"ח תשע"ז מס' 2618 מיום 28.3.2017 עמ' 516 (ה"ח הכנסת תשע"ז מס' 679 עמ' 74) – תיקון מס' 29.

ס"ח תשע"ח מס' 2683 מיום 17.1.2018 עמ' 114 (ה"ח הכנסת תשע"ח מס' 740 עמ' 28) – תיקון מס' 30 בסעיף 4 לחוק שירותי הסעד (תיקון מס' 8), תשע"ח-2018.

ס"ח תשע"ט מס' 2753 מיום 31.10.2018 עמ' 33 (ה"ח הממשלה תשע"ח מס' 1250 עמ' 1236) – תיקון מס' 31 בסעיף 66 לחוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, תשע"ט-2018; תחילתו ביום 1.9.2019.

ס"ח תשע"ט מס' 2777 מיום 9.1.2019 עמ' 186 (ה"ח הכנסת תשע"ט מס' 810 עמ' 14) – תיקון מס' 32; ר' סעיף 2 לענין תחולה.

② הוראות חוק זה יחול לגבי בקשות לפטור מארנונה כללית המוטלת לענין שנת הכספים 2019 ואילך; לגבי בקשות לפטור מארנונה כללית לענין שנת כספים שקדמה לשנת הכספים 2019, יחולו הוראות סעיף 5(י) לפקודה, כנוסחו ערב פרסומו של חוק זה.

¹ הממשלה העניקה לשר האוצר את סמכויות הנציב העליון לפי פקודה זו: ע"ר תש"ח מס' 5 מיום 16.6.1948 עמ' 22.

² תרגום יותר מתאים של שמה האנגלי של הפקודה יהיה "ארנונות ומסים (פיטורים)". יתר על כן, הפקודה מתייחסת, החל מפקודת התיקון מס' 13 לש' 1940, לא רק לארנונות העיריות אלא גם לארנונות המועצות המקומיות.

כללית, בכל שנת כספים, בשיעור הקבוע בפסקה (3) מהארנונה הכללית שהיתה משולמת ברשות המקומית אלמלא הוראת סעיף 3(ב) האמור, והכל בהתאם לסכומים ולסוגי הנכסים הנוהגים באותה רשות מקומית, באופן שלא ייקבע סיווג נפרד לנכסי המדינה, אלא אם כן נקבע בתקנות לפי סעיף קטן (ג) סיווג נפרד לנכסים כאמור; באין סיווג מתאים - יחול הסיווג הדומה ביותר.

(2) בשל הנכסים האמורים בפסקה (1), לא תשולם אגרת סילוק אשפה או כל אגרה אחרת, המשולמת לרשות המקומית בידי מי שפטור מתשלום ארנונה כללית, ובלבד שסכום הארנונה הכללית בכל שנת כספים, בשל נכס מסוים מן הנכסים האמורים, לא יפחת מסכום האגרות כאמור, ששולם בפועל לרשות המקומית בשנת 1994 בשל אותו נכס, בתוספת שיעורי העדכון שנקבעו, מדי שנה, בתקנות לפי פרק ד' לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה, להשגת יעדי התקציב), תשנ"ג-1992.

(3) שיעור הארנונה הכללית בהתאם לפסקה (1) יהיה -

(א) לגבי נכסים שמחזיקים בהם משרד הבטחון או צבא הגנה לישראל או מטעמם, לרבות יחידות הסמך שלהם - 30%;

(ב) לגבי נכסים המשמשים בתי חולים או מרפאות - 45%;

(ג) לגבי נכסים אחרים - 55%.

(ב) הארנונה הכללית לא תוטל על כל בנין או קרקע תפושה שהמחזיקים בהם הם הממשלה, או כל אדם אחר או מוסד אחר המחזיקים בהם מטעם הממשלה, והמשמשים לצרכי הממשלה או לצרכי כל אדם אחר או מוסד אחר המחזיקים בהם מטעם הממשלה, ושום בנין או קרקע תפושה לא ייחשבו כאילו הם משמשים לאחד מן הצרכים האלה אם המחזיק באותו בנין או באותה קרקע תפושה הוא פקיד מטעם הממשלה המשלם שכר דירה בעדם אם במישרין או בצורת ניכויים ממשכורתו.

(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968

(ג) שר הפנים ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאים לקבוע בתקנות סיווגים נפרדים לנכסי המדינה, שהמדינה עושה בהם שימוש שהוא שימושי ייחודי לה, וכן סכומים מרביים לארנונה הכללית אשר יטילו הרשויות המקומיות על כל אחד מסוגי הנכסים כאמור וכללים בדבר עדכונם; כן רשאים שר הפנים ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע את היחס שבין הסכומים אשר יוטלו בשל כל אחד מסוכי הנכסים האמורים, בינם לבין עצמם וביחס לסוגי נכסים אחרים, ובלבד שלא תיקבע ארנונה בסכום אפס.

(תיקון מס' 11)
תשס"ד-2004

הוראות סעיף זה לא יחולו בתחום עיריית ירושלים.

(תיקון מס' 2)
תשי"ד-1954
(תיקון מס' 28)
תשנ"ז-2016

4. למרות כל האמור בפקודת העיריות, 1934 -

(א) ארנונה כללית לא תוטל על כל בנין או קרקע תפושה אשר: -

מדינות זרות, עדות דתיות או מוסדות דתיים, מוסדות צדקה ומוסדות חינוך יהודיים פטורים ממש (תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968

(I) הבעלות עליהן היא בידי מדינה או בידי כל אדם המחזיק בהן בשם כל מדינה, בתנאי שאותה מדינה משתמשת באותו בנין או באותה קרקע תפושה לצורך קונסוליה בשביל הקונסול הכללי או בשביל כל פקיד קונסולרי קבוע של אותה מדינה;

תק' 13 לש' 1940

(II) הבעלות והחזקה עליהם הן בידי כל עדה דתית או מוסד דתי, בתנאי שהבנין או הקרקע התפושה משמשים לאותה עדה דתית או לאותו מוסד דתי:

(א) כמקום תפילה, מקווה טהרה, או

(ב) כמנזר, או

(ג) כבית-חולים, מרפאה או בית-הבראה, או

(ד) כגן-ילדים, בית-ספר, בית-יתומים, סמינר, או בית-ספר מקצועי, או -

(ה) כבית-מחסה לעניים ולנצרכים, או

(ו) כפונדק או כבית הכנסת-אורחים המשמשים אך ורק לאיכסון עולי-רגל

(תיקון מס' 7)
תשנ"ז-1997

בחנים, או

(ז) כתקיה, זוויה או בית-תמחוי, או

(ח) כדירתו של ראש אותה עדה, או

(ט) כבית משפט דתי;

(III) הבעלות והחזקה עליהם הן בידי כל אגודת-צדקה, בתנאי שהבנין או הקרקע התפוסה משמשים לאותה אגודת-צדקה:

(א) כבית-חולים, או בית מחסה או בית-הבראה, או

(ב) כבית-יתומים או בית מחסה לעניים ולנצרכים, או

(ג) כפונדק או כבית הכנסת אורחים המשמשים אך ורק לאיכסון עולי-רגל או מהגרים בחנים, או

(ד) כתקיה, זוויה או בית-תמחוי;

(IV) הבעלות והחזקה עליהם הן בידי כל מוסד חינוך, בתנאי שהבנין או הקרקע התפוסה משמשים לאותו מוסד-חינוך: -

(א) כגן-ילדים, בית-ספר, סמינר או בית-ספר מקצועי, או

(ב) כבית חינוך לעוורים, לאילמים או לחרשים, או

(ג) כספריה ציבורית;

בתנאי כי לא יפטרו ממס כל בנין או קרקע תפוסה שהבעלות והחזקה עליהם הן בידי כל מדינה או כל אדם המחזיק מטעם כל מדינה, עדה דתית או מוסד דתי, אגודת צדקה או מוסד חנוך, אם אותה מדינה או אותה עדה דתית או אותו מוסד דתי, או אותה אגודת צדקה או אותו מוסד חנוך משתמשים בבנין או בקרקע התפוסה לאיזה צורך שתכליתו הפקת ריווח כספי.

פק' 13 'לש' 1940

(ב) ארנונה כללית לא תוטל על כל בנין או קרקע תפוסה שהבעלות עליהם היא בידי כל מדינה או עדה דתית או מוסד דתי או אגודת צדקה או מוסד חינוך, אם אותה מדינה או אותה עדה או אותו מוסד דתי או אותה אגודה או אותו מוסד חנוך משתמשים בהם לאחד מן הצרכים המפורטים בפסקה (א) (I), (II), (III) ו-(IV) מסעיף זה: -

(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968

בתנאי שלא יפטרו מארנונות אלה כל בנין או קרקע תפוסה שהבעלות עליהם הן בידי כל מדינה, עדה דתית או מוסד דתי, אגודת צדקה או מוסד חנוך אם אותה מדינה או אותה עדה או אותה אגודה או אותו מוסד משתמשים בבנין או בקרקע התפוסה לאיזה צורך שתכליתו הפקת ריווח כספי.

5. הנכסים דלקמן יהיו פטורים מהארנונה הכללית דהיינו: -

פיטורים שונים
(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968

(א) כל מקום שהוא מצבה היסטורית או מקום היסטורי עפ"י פקודת העתיקות ואשר, לדעת הממונה על המחוז, חלות עליו ההגבלות המוטלות עפ"י אותה פקודה על השימוש בו למטרות ריווח;

(ב) כל בנין, קרקע פנויה או קרקע תפוסה של הקדש לצרכי צדקה שנוסד בתור כוה, בפני בית דין דתי או עפ"י פקודת ההקדשות לצרכי צדקה ושאינ מנהלים אותו למטרות ריווח, או של הקדש לצרכי חינוך שפירותיו משמשים אך ורק להחזקת בתי ספר;

(ג) כל בית-קברות או חלק מבית-קברות, שאינו משמש למטרות ריווח;

(ד) כל מגרש ציבורי, מקום פתוח, מגרש משחקים או קרקע שאסור להקים עליהן בנין ואשר, באישורו של שר האוצר, יעדם לשימוש הציבור;

(ה) כל בית המשמש לבעליו אך ורק כבית חיילים או כבית מלחים;

פק' 13 'לש' 1940

(ו) כל רכוש השייך לחברת צער בעלי חיים ומשמש אך ורק למטרותיה, או השייך למרפאה העממית לריפוי בעלי חיים חולים של אנשים עניים בארץ (People's Dispensary for the Sick Animals of the Poor in Palestine) והמשמש למטרותיה;

פק' 13 'לש' 1940

(ז) כל רכוש השייך לאגודה או למוסד שיתופי שמטרתם העיקרית היא לספק שלא על מנת לקבל פרס, עזרה רפואית ולהחזיק בתי-חולים, בתי-הבראה, מרפאות או קליניקות, בתנאי שרכוש זה משמש אך ורק לאחת מאותן המטרות או ליותר מאחת, ובתנאי שאותה אגודה או אותו

פק' 13 'לש' 1940

מוסד שיתופי אושרו מטעם שר הפנים לצרכי פיטורים עפ"י סעיף זה³;
(ח) כל קרקע או בנין המשמשים אך ורק לצרכי אספורט או תרבות הגוף שלא למטרות ריווח;

(תיקון מס' 5)
תש"ן-1990

(ט) כל רכוש המשמש לבעליו אך ורק כבית נכאת ציבורי;

פק' 13 לש' 1940

(י)⁴ (1) כל רכוש שמוסד-מתנדב לשירות הצבור משתמש בו אך ורק לשירות הצבור, בתנאי שאותו מוסד קיבל את אישור מועצת הרשות המקומית³ לצורך פיטורין עפ"י סעיף זה ואולם מתן פטור על פי סעיף זה למוסד מתנדב שעיקר פעילותו בענייני בריאות, בענייני רווחה או בענייני חינוך לתלמידים עד גיל 25, לא יותנה בכך שפעילותו משרתת בעיקר את תושבי הרשות המקומית שבה הוא פועל, ולעניין מוסד שעיקר פעילותו בענייני חינוך כאמור – מתן פטור כאמור לא יותנה גם בקיומו של רישוי; הוראות פסקה זו לעניין מוסד שעיקר פעילותו בענייני חינוך כאמור, יחולו גם על מוסד חינוך כמשמעותו בסעיף 4 או 5 שאינו מקבל פטור מארנונה לפי אותם סעיפים, בשל אי-עמידה בתנאים שנקבעו בהם; לעניין זה, "רישוי" – כל אחד מאלה: רישיון או פטור כמשמעותו בחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969, אכרזה או הוראת פטור – לפי חוק לימוד חובה, התש"ט-1949, רישיון או הכרה – לפי חוק מוסדות תרבותיים יחודיים, התשס"ח-2008, ורישום או פטור – לפי פקודת החינוך [נוסח חדש], התשל"ח-1978;

פק' 13 לש' 1940
(תיקון מס' 26)
תשנ"ו-2016
תשנ"ז-2016
(תיקון מס' 32)
תשנ"ט-2019

(2) פטור מארנונה כאמור בסעיף קטן זה יהיה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, ובלבד שהחל מהשנה השנייה למתן הפטור ימסור המוסד, בתחילת כל שנה, תצהיר ולפיו לא חל שינוי במטרותיו ופעילותו מעת קבלת הפטור;

(תיקון מס' 26)
תשנ"ו-2016

(3) הוראות סעיף קטן זה יחולו לגבי כל הרשויות המקומיות המתוקצבות בתקציב המדינה;

(תיקון מס' 28)
תשנ"ז-2016

(4) מועצת הרשות המקומית תאשר מתן פטור לפי סעיף קטן זה רק בהתאם לתנאים וכללים שקבע המנהל הכללי של משרד הפנים ולאחר שהונחה לפניו חוות דעתה של ועדת ההנחות של הרשות המקומית לעניין בקשה שהוגשה למתן פטור; תנאים וכללים כאמור אינם טעונים פרסום ברשומות;

(תיקון מס' 32)
תשנ"ט-2019

(5) לא אישרה מועצת רשות מקומית מתן פטור לפי סעיף קטן זה, יאשר שר הפנים את מתן הפטור אם התקיימו במבקש הפטור התנאים והכללים כאמור בפסקה (4);

(תיקון מס' 32)
תשנ"ט-2019

(6) בסעיף קטן זה, "ועדת הנחות" –

(תיקון מס' 32)
תשנ"ט-2019

(א) בעירייה – כמשמעותה בסעיף 149ד לפקודת העיריות;

(ב) במועצה מקומית – כמשמעותה בהוראות לפי סעיף 12 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992.

(יא) נכס המשמש כאכסניית נוער ששר החינוך התרבות והספורט ושר הפנים⁵ אישרו כי הנכס האמור מוחזק על ידי עמותה הפועלת שלא למטרות רווח וחברה בפדרציה הבין-לאומית של אכסניות הנוער (I.Y.H.F.) או שאישרו כי הוא נכס המשמש כבית ספק שדה המוחזק בידי עמותה הפועלת שלא למטרות רווח, שבהחזקתה לפחות שבעה בתי ספר שדה שמספר המיטות בהם הוא לפחות 1,800 ומחציתם לפחות בנגב או בגליל, ומתקיימת בהם פעילות חינוכית והדרכה לקטינים, ובלבד שבשנת הכספים שקדמה לשנה שלגביה יינתן הפטור מהארנונה הכללית כאמור בסעיף זה, שיעור המתאכסנים תמורת תשלום באותה אכסניה או באותו בית ספר שדה שגילם אינו עולה על 21 שנים, עלה על 60% מבין המתאכסנים.

(תיקון מס' 12)
תשס"ה-2005
(תיקון מס' 19)
תשע"א-2011

5א. למרות כל האמור בפקודת המועצות המקומיות או בכל צו שניתן עפ"י סעיף 2 הימנה, הרי

פיטורין ממסי מועצה מקומית
פק' 13 לש' 1940
(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 28)
תשנ"ז-2016

³ הממשלה העניקה לשר הפנים את הסמכויות לפי פסקאות (ז) ו-(י) שקודם היו בידי שר האוצר: י"פ תשי"ט: מס' 630 מיום 23.10.1958 עמ' 237. מס' 694 מיום 20.8.1959 עמ' 1727. הסמכות לפי סעיף 5(ז) הואצלה למנכ"ל משרד הפנים בי"פ תשס"ד מס' 5308 מיום 27.6.2004 עמ' 3240.

⁴ שר הפנים האציל את סמכותו לגבי רשויות מקומיות ביהודה ושומרון לממונה: י"פ תשע"ז מס' 7463 מיום 7.3.2017 עמ' 4218.

⁵ שר הפנים האציל את סמכותו למנכ"ל משרד הפנים בי"פ תשס"ו מס' 5538 מיום 8.6.2006 עמ' 3554.

כל רכוש אשר, אילו היה מצוי בתחומי אזור עיריה היה פטור, עפ"י חלק זה של הפקודה, מתשלום ארנונה כללית יהא פטור מכל ארנונה כללית שהוטלה ע"י מועצה מקומית, אם מצוי הוא בתוך תחומי אזור השיפוט של אותה מועצה מקומית;

5ב. כדי להסיר ספק נאמר בזה, כי הסוכנות היהודית לארץ ישראל, קרן קיימת לישראל וקרן היסוד בע"מ, אינם פטורים מתשלום ארנונה כללית, אלא במידה שפטור כאמור ניתן להם על פי הוראות חלק זה.

הסוכנות היהודית
ומוסדותיה
(תיקון מס' 2)
תשי"ד-1954
(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968

5ג. (א) על אף הוראות סעיפים 4 ו-5, והאמור בכל דין, תוטל ארנונה כללית על הנכסים המפורטים בסעיפים 4 ו-5, בשיעורים שלהלן, שיחושבו מסכום הארנונה הכללית שהיתה משולמת לרשות המקומית אלמלא הוראות סעיפים 4 ו-5, ובהתאם לסכומים ולסוגי הנכסים הנוהגים באותה רשות מקומית, באופן שלא ייקבע סיווג נפרד לנכסים האמורים; באין סיווג מתאים – יחול הסיווג הדומה ביותר (להלן – נכסים פטורים חלקית):

הטלת ארנונה על
נכסים לפי סעיפים
4 ו-5
(תיקון מס' 10)
תשס"ג-2002

בשנת 2003 – 6%;

בשנת 2004 – 15%;

בשנת 2005 – 24%;

בשנת 2006 ואילך – 33%.

(ב) לא קיים ברשות המקומית סיווג מתאים או סיווג דומה כאמור בסעיף קטן (א) – תוטל ארנונה כללית על הנכסים האמורים, בשיעורים המפורטים להלן, שיחושבו מתעריף הארנונה הנמוך ביותר ברשות המקומית בשל בנין או קרקע, לפי הענין:

בשנת 2003 – 12%;

בשנת 2004 – 30%;

בשנת 2005 – 48%;

בשנת 2006 – 66%.

(ג) בשנים 2003 עד 2005 לא תשולם בשל נכסים פטורים חלקית, אגרת סילוק אשפה או כל אגרה או תשלום אחר, המשולמים בזיקה לפטור מהארנונה הכללית (בסעיף זה – אגרה), ובלבד שסכום הארנונה הכללית אשר תשולם בכל אחת מהשנים האלה, למרות האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), לא יפחת מסכום האגרה ששולמה בפועל לרשות המקומית בשל אותו נכס באחת משלוש השנים שקדמו לתשלום, לפי הגבוה, בתוספת שיעורי העדכון כפי שנקבעו מדי שנה בתקנות לפי פרק ב' לחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992.

(ד) החל בשנת 2006 לא תשולם אגרה בשל נכסים פטורים חלקית.

(ה) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ד), לא תוטל ארנונה כללית או אגרה על שטח נכס המשמש לאחד מאלה:

(1) כנסייה, מסגד או בית תפילה אחר, לרבות מבנה או חלק ממבנה שייעודו העיקרי הוא קיום תפילה, והשימושים הנוספים בו, אם ישנם, הם ללימודי אותה דת או לצרכים הנובעים מקיום התפילה ומלימודי הדת כאמור, ושאינן בו פעילות עסקית;

(תיקון מס' 17)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 23)
תשנ"ב-2012

(א1) בית כנסת, לרבות מבנה או חלק ממבנה שייעודו העיקרי הוא קיום תפילה, והשימושים הנוספים בו, ככל שישנם, הם ללימוד תורה או לצרכים הנובעים מקיום התפילה ומלימוד התורה, ושאינן בו פעילות עסקית; בלי לגרוע מהאמור, במבנה שייעודו העיקרי לימוד תורה והוא משמש ללימוד תורה, יראו כבית כנסת את החלק במבנה האמור המיועד ומשמש לקיום תפילה באופן קבוע וסדיר נוסף על ייעודו ושימושו ללימוד תורה, ובלבד שאינן בו פעילות עסקית;

(תיקון מס' 17)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 29)
תשנ"ז-2017

(2) מקווה;

(א2) כל בית קברות או חלק מבית קברות שאינו משמש למטרות רווח;

(3) מוסד חינוך מוכר כמשמעותו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, מוסד חינוך

(תיקון מס' 18)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 14)
תשס"ו-2006
(תיקון מס' 16)
תש"ע-2010

כמשמעותו בסעיף 5 לחוק האמור ובית ספר כמשמעותו בחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969, שחל עליו החוק האמור, שבו לומדים או מתחנכים באופן שיטתי יותר מ-10 תלמידים ושניתן בו חינוך גן ילדים, חינוך יסודי וחינוך על יסודי לתלמידים עד גיל 18 שנים וכן בית ספר מקצועי, כהגדרתו בחוק החניכות, התשי"ג-1953, והכל אם אינו למטרות רווח ולגבי השטח המשמש לחינוך או ללימוד כאמור ואשר אין בו פעילות עסקית;

- (4) מעון יום, כמשמעותו בחוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965;
- (5) מקלט לנשים מוכות כהגדרתו בחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954;
- (6) מעון כמשמעותו בתע"ס המספק הגנה וטיפול לילדים ולנערות בסיכון ובמצוקה; לענין זה, "תע"ס" – הנחיות והוראות המנהל הכללי של משרד העבודה והרווחה (תקנון לעבודה סוציאלית – תע"ס), כתוקפן מזמן לזמן, המצויות לעיון הציבור במחלקת לשירותים חברתיים ובלשכות המחוזיות של המשרד האמור;
- (7) מבנה המוחזק בידי תנועת נוער ששר התרבות החינוך והספורט אישר כי לפי המבחנים לצורך תמיכה, קיבלה תנועת הנוער בשנת הכספים שקדמה לשנה שלגביה לא מוטלת ארנונה כללית לפי הוראות סעיף קטן זה תמיכה, ובלבד שיעיקר שימושו של המבנה הוא לקיום פעילויות לחניכי אותה תנועה כפי שמקובל לקיימן על ידי תנועות נוער; לענין פסקה זו, "מבחנים לצורך תמיכה" – מבחנים לצורך תמיכה של משרד החינוך התרבות והספורט במוסדות ציבור לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לתמיכה בתנועות נוער;
- (8) מדרשה תורנית ציונית ליהדות וללימודי ארץ ישראל ששר החינוך אישר כי לפי המבחנים לצורך תמיכה, קיבלה תמיכה בשנת הכספים שקדמה לשנה שלגביה לא מוטלת ארנונה כללית לפי הוראות סעיף קטן זה; לענין פסקה זו, "מבחנים לצורך תמיכה" – מבחנים לצורך תמיכה של משרד החינוך במוסדות ציבור לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לתמיכה במדרשות תורניות ציוניות ליהדות וללימודי ארץ ישראל;
- (9) מפעל מוגן, לרבות מרכז עבודה שיקומית, המספק תעסוקה לאנשים עם מוגבלות, שמשרד הרווחה והשירותים החברתיים הכיר בו, ובלבד שלפחות 85 אחוזים מהאנשים עם מוגבלות כאמור משתתפים בתעסוקה בו לפי הפניה של משרד הרווחה והשירותים החברתיים, משרד הבריאות, משרד הביטחון או המוסד לביטוח לאומי; בסעיף קטן זה, "אדם עם מוגבלות" – כהגדרתו בסעיף 5 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, שמלאו לו 18 שנים;
- (10) מסגרת יומית שיעיקר ייעודה מתן שירות שיקום בתחום התעסוקה, לנכי נפש הזכאים לו לפי חוק שיקום נכי נפש בקהילה, התש"ס-2000; לענין פסקה זו, "שירות שיקום בתחום התעסוקה" – שירות המנוי בפסקאות (1), (2), (3) (ג) או (4) לפרט א' בתוספת לחוק האמור;
- (11) מסגרת יומית, לרבות מרכז יום, מרכז שיקום ומרכז הכשרה, שיעיקר ייעודה מתן אבחון, שיקום, טיפול או הכשרה, מקצועיים-תעסוקתיים, לאנשים עם מוגבלות, שמשרד הרווחה והשירותים החברתיים הכיר בה, ובלבד שלפחות 85 אחוזים מהאנשים עם מוגבלות שוהים בה לפי הפניה של המשרד האמור או המוסד לביטוח לאומי;
- (12) אתר הנצחה ממלכתי או אתר הנצחה חילי שהוכרו לפי סעיף 45 לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998, שהם פתוחים לציבור, והכול אם אינם למטרות רווח ולגבי השטח המשמש אתר הנצחה כאמור ואשר אין בו פעילות עסקית;
- (13) עד 200 מ"ר משטח מערכת לייצור חשמל על ידי שימוש באנרגיית השמש בטכנולוגיה פוטו-וולטאית או תרמו-סולרית אשר אינה עושה שימוש בדלקים פוסיליים מעבר לקבוע בפסקה (2) להגדרה "מיתקן אנרגיה מתחדשת" שבסעיף 1 לכללי משק החשמל (עסקאות עם ספק שירות חיוני), התש"ס-2000, הממוקמת על גג נכס;

פקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938

נוסח מלא ומעודכן

			(תיקון מס' 27) תשס"ז-2016
		14) ארכיון ציבורי כהגדרתו בחוק הארכיונים, התשט"ו-1955, לגבי השטח המשמש ארכיון ציבורי כאמור ואשר אין בו פעילות עסקית.	
	חלק ב' (בוטל)		(תיקון מס' 3) תשכ"א-1961
		6. (בוטל).	(תיקון מס' 3) תשכ"א-1961
		7. (בוטל).	(תיקון מס' 3) תשכ"א-1961
		8. (בוטל).	(תיקון מס' 3) תשכ"א-1961
		9. (בוטל).	(תיקון מס' 3) תשכ"א-1961
	חלק ג' (בוטל)		(תיקון מס' 3) תשכ"א-1961
		10. (בוטל).	(תיקון מס' 3) תשכ"א-1961
		11. (בוטל).	(תיקון מס' 3) תשכ"א-1961
		12. (בוטל).	(תיקון מס' 3) תשכ"א-1961
		13. (בוטל).	(תיקון מס' 3) תשכ"א-1961
	חלק ד' – הוראות כלליות		
	14. כל שאלה באם איזו עדה דתית או אם איזה מוסד או מוסד דתי או אם איזו אגודה היא אגודת צדקה או אם איזה מוסד הוא מוסד חינוך, יחליט בה הממונה על המחוז שבו נמצא הנכס אשר ביחס אליו נתבעים הפטורין ע"י אותה עדה או אותו מוסד דתי או אותה אגודת צדקה או אותו מוסד חינוך.		סמכותו של ממונה על מחוז להחליט מתי חלה הפקודה
	15. (בוטל).		(תיקון מס' 13) תשס"ה-2005
	16. יכול שר האוצר להתקין תקנות לביצוען של הוראות פקודה זו.		תקנות
	17. (1) כולל ביטול הוראות פקודת מס הרכוש העירוני, שאינה יותר בתוקף. (2) כולל ביטול הוראות פקודת מס הרכוש החקלאי, 1935, שאינה יותר בתוקף. (3) המודעה הקובעת הוראות בנידון מחילת מס בתים וקרקע על מוסדות חינוך רשומים, שנתפרסמה בעתון הרשמי מיום 1 בנובמבר, 1922, מבוטלת בזה.		ביטול

הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן

1) נוהל בקשה לקבלת פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור

- תיקון

קריטריון מסי 5 בנספח א' לחוזר מנכ"ל 2/99 מורה כי על מוסד המבקש פטור כמוסד מתנדב להראות כי הוא "פועל בתוך קהילת הרשות המקומית ופעילותו משרתת בעיקר את תושבי אותה הרשות המקומית".

ביום 11.8.16 תוקן סעיף 5(ג) במסגרת תיקון מסי 26 לפקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פטורין), 1938 (להלן - הפקודה). בהמשך לכך, במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, תוקן הסעיף האמור פעם נוספת (תיקון מסי 28 לפקודה), כך שנוסחו הנוכחי הינו כדלקמן:

"5. הנכסים דלקמן יהיו פטורים מהארנונה הכללית דהיינו: -

...
(י) כל רכוש שמוסד-מתנדב לשירות הציבור משתמש בו אך ורק לשירות הציבור, בתנאי שאותו מוסד יתאשר ע"י שר הפנים לצורך פטורין עפ"י סעיף זה ואולם לא יתנה שר הפנים מתן פטור על פי סעיף זה למוסד מתנדב שעיקר פעילותו בענייני בריאות, בענייני רווחה או בענייני חינוך לתלמידים עד גיל 25, בכך שפעילותו משרתת בעיקר את תושבי הרשות המקומית שבה הוא פועל, ולעניין מוסד שעיקר פעילותו בענייני חינוך כאמור - מתן פטור כאמור לא יותנה גם בקיומו של רישוי; הוראות פסקה זו לעניין מוסד שעיקר פעילותו בענייני חינוך כאמור, יחולו גם על מוסד חינוך כמשמעותו בסעיף 4 או 5 שאינו מקבל פטור מארנונה לפי אותם סעיפים, בשל אי-עמידה בתנאים שנקבעו בהם; לעניין זה, "רישוי" - כל אחד מאלה: רישיון או פטור כמשמעותו בחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969, אכרזה או הוראת פטור - לפי חוק מוסדות חוק לימוד חובה, התש"ט-1949, רישיון או הכרה - לפי חוק מוסדות תרבותיים יחודיים, התשס"ח-2008, ורישום או פטור - לפי פקודת החינוך [נוסח חדש], התשל"ח-1978";
(2) פטור מארנונה כאמור בסעיף קטן זה יהיה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, ובלבד שהחל מהשנה השנייה למתן הפטור ימסור המוסד, בתחילת כל שנה, תצהיר ולפיו לא חל שינוי במטרותיו ופעילותו מעת קבלת הפטור.
(3) הוראות סעיף קטן זה יחולו לגבי כל הרשויות המקומיות המתוקצבות בתקציב המדינה."

לנוכח התיקונים האמורים בהוראת סעיף 5(ג) לפקודה, יתוקן קריטריון 5 בנספח א' לחוזר מנכ"ל 2/99 כך שבסופו יבוא:

"הוראת קריטריון זה לא תחול על מוסד מתנדב שעיקר פעילותו בענייני בריאות, בענייני רווחה או בענייני חינוך לתלמידים עד גיל 25".

**(1) תיקון לנוהל בקשה לקבלת פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות
הציבור**

בקריטריון מס' 14 בנספח אי לחוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/99, כפי שתוקן בחוזר מנכ"ל 4/2004, נקבעו תנאים לזכאות של מוסד להשכלה גבוהה להכרה כמוסד מתנדב לשירות הציבור הזכאי לפטור מארנונה לפי סעיף 5(ג) לפקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938.

פיסקה (2) לקריטריון זה תתוקן כך שבמקום האמור בה, ייאמר:

"(2) הנכסים עליהם יחול הפטור כאמור יהיו אלה המשמשים את המוסד לצרכי לימוד או לצרכי מעונות סטודנטים של המוסד והמשמשים אך ורק למגורי סטודנטים הלומדים באותו מוסד ובתנאי שלא נעשית בהם פעילות עסקית".

הוראה זו תחול לגבי בקשות לפטור שיוגשו על ידי מוסדות מתנדבים החל משנת 2017 ואילך.

(11). בחינה מחדש של הפטורים ל"מוסד מתנדב לטובת הציבור"

בבג"צים מאוחדים 26/99 ו- 2606/00 עיריית רחובות ואח' ני שר הפנים ועיריית פתח תקוה ואח' ני שר הפנים, החליט ביה"מ העליון כי יש לבחון מחדש את שאלת זכאותן של האוניברסיטה העברית וקופות החולים לפטור מארנונה כללית, וזאת לאור הקריטריונים שנקבעו בחוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/99, בו נקבעו אמות מידה לפטור מארנונה למוסד נתנדב לטובת הציבור לפי סעיף 5(ג) לפקודת מיסי עירייה ומיסי ממשלה (פיטורין) (להלן – חוזר המנכ"ל) הכלל כמפורט בפסק הדין. כידוע, החל משנת 1999, לאחר פרסום חוזר המנכ"ל, הפטור למוסדות שהגישו בקשה לפי סעיף 5(ג) לפקודה, ניתן ל- 3 שנים בלבד, וזאת אם עמדו בכל התנאים שנקבעו בחוזר המנכ"ל.

פטורים שניתנו לפני פרסום חוזר מנכ"ל, ניתנו בדרך כלל ללא הגבלת זמן. (להלן – הפטורים ההיסטוריים).

לגבי מוסדות אלה, על הרשויות המקומיות, שטרם עשו כן, לדרוש מאותם מוסדות להגיש בקשה לפי סעיף 5(ג), בהתאם להוראות חוזר המנכ"ל, וליידע את אותם מוסדות, כי במידה ולא יגישו הבקשה יתבטל הפטור ההיסטורי שהוענק להם בעבר החל מתחילת שנת הכספים.

בקשות של המוסדות שלהם פטורים ההיסטוריים ייבחנו מחדש בהתאם לחוזר המנכ"ל.

כידוע, מוסד הפטור מארנונה לפי סעיף 5(ג) לפקודה, יחוייב בארנונה חלקית כמפורט בסעיף 5 לפקודה (כפי שתוקן בחוק ההסדרים לשנת 2003 (ספר חוקים התשס"ג, עמ' 150).

**(2). תיקון לנוהל בקשה לקבלת פטור מארנונה למוסד מתנדב
לשירות הציבור**

בנוהל האמור שפורסם בחוזר מנכ"ל 2/99, בנספח א, בסעיף 10 בסופו יבוא:

יובהר כי בהתאם לאמור וככלל, נכס המשמש למגורים הנמצא באחזקתו של מוסד אינו עומד בקריטריון זה.

על אף האמור, ניתן יהיה לראות נכס המשמש למגורים הנמצא באחזקתו של מוסד כעומד בקריטריון זה וזאת בהתקיים כל התנאים הבאים:

- א. הנכס משמש אך ורק למגורים של יחידים אשר השירות ההתנדבותי שניתן על ידי המוסד מכוון עבורם;
- ב. מגורי היחידים בנכס מהווים חלק מתכלית פעילות המוסד והם נדרשים ומתחייבים לצורך קיום פעילות התנדבותית סדירה ושיטתית;
- ג. מגורי היחידים בנכס מתחייבים לצורך מתן השירות הניתן ליחידים האמורים על ידי המוסד המתנדב, והשירות לא יינתן להם על ידי המוסד, אלא בכפוף למגוריהם בנכס המגורים האמור;

הוראה זו תחול לגבי בקשות לפטור שיוגשו על ידי מוסדות מתנדבים החל משנת 2012 ואילך.

**(3). פרסום מכרזים ברשויות המקומיות בהתאם לחוק שוויון
ההזדמנויות בעבודה התשמ"ח-1988**

הרשות המקומית נדרשת לציין בתחילת כל מכרז המפורסם על ידה או ע"י חברה/תאגיד מטעמה הערה כללית לפיה: " כל מקום בו מפורט תיאור התפקיד בלשון זכר, הכוונה גם ללשון נקבה, וכן להיפך". זאת בהתאם להוראת סעיף 8 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה התשמ"ח – 1998.

3. קריטריונים לפטור מארנונה לפי סעיף 5(ז) ו-5(נ) לפקודת מסי עירייה ומסי ממשלה (פיטורין), 1938

בפסק הדין שניתן בבג"צים מאוחדים 26/99 ו-2606/00, הורה ביה"מ העליון למשרד הפנים לבדוק מחדש את שאלת זכאותן של האוניברסיטה העברית בירושלים וקופות החולים שהיו צד לעתירה לפטור מארנונה כללית. ביה"מ העליון קבע כי שאלת זכאותם של מוסדות אלה לפטור מארנונה, תיבחן על פי הקריטריונים שפורסמו בחוזר מנכ"ל משרד הפנים בענין פטור מארנונה "למוסד מתנדב לטובת הציבור" על פי סעיף 5(נ) לפקודת מסי עירייה ומסי ממשלה (פיטורין), 1938 (להלן - הפקודה) (ראה חוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/99), בשינויים המחויבים או לפי קריטריונים חדשים שיפורסמו, הכל כמפורט בפסק הדין. בהסתמך על פסק דין הנוכח לעיל מפורסמת בזה תוספת לקריטריונים שפורסמו כאמור לפי סעיף 5(נ) לפקודה (להלן - הקריטריונים), וכן קריטריונים למתן פטור מארנונה לפי סעיף 5(ז) לפקודה.

א. תוספת לקריטריונים שפורסמו למתן פטור מארנונה לפי סעיף 5(נ) לפקודה (חוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/99), לבקשות לפטור של מוסדות להשכלה גבוהה,

לנספח א' לחוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/99, בו פורטו 13 קריטריונים לפטור מארנונה לפי סעיף 5(נ) לפקודה, ייוספו 2 קריטריונים כדלקמן:

"14. מוסד להשכלה גבוהה יהיה זכאי להכרה כמוסד הזכאי לפטור מארנונה לפי סעיף 5(נ), אף אם לא התקיימו בו התנאים המפורטים בסעיפים 13 - 1 לקריטריונים, ובלבד שעמד בתנאים אלה:

(1) המוסד הוא מוסד מוכר להשכלה גבוהה כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח - 1958 (להלן - המועצה) או מוסד הפועל בהיתר או באישור המועצה כאמור בסעיף 21א לחוק האמור, שהמדינה משתתפת בתקציבו, ושכר הלימוד הנגבה מתלמידיו הוא בהתאם להנחיות הוועדה לתכנון ולתקצוב שליד המועצה להשכלה גבוהה.

(2) הנכסים עליהם יחול הפטור כאמור יהיו אלה המשמשים את המוסד לצרכי לימוד בלבד ובתנאי שלא נעשית בהם פעילות עסקית".

ב. קריטריונים למתן פטור מארנונה לפי סעיף 5(ז) לפקודת מסי עירייה ומסי ממשלה (פיטורין) (1938)

תאגיד המספק שרותי בריאות יהיה זכאי להכרה כמוסד הזכאי לפטור מארנונה לפי סעיף 5(נ) ובלבד שעמד בתנאים אלה:

- (1) המוסד הינו קופת חולים מוכרת המפורטת בתוספת השביעית לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994. (להלן - הקופה).
- (2) הנכסים עליהם יחול הפטור כאמור, יהיו אלה המשמשים את הקופה לצורך מתן שרותים על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי.

יובהר כי אין בהוראות אלה כדי למצות את הקריטריונים למתן פטור לפי סעי' 5 (ז) לפקודה וכי קריטריונים נוספים, שאינם מתייחסים למוסדות אלה, יפורסמו בנפרד.

ג. נוהל הגשת בקשות לפי קריטריונים אלה.

- (1) על המוסדות המבקשים פטור לפי הקריטריונים שפורטו לעיל לפנות בבקשה חתומה על ידי מנכ"ל המוסד, או מי שהוא הסמיך, בה יפרט המוסד עמידתו בקריטריונים אלה בצרוף מסמכים ו/או אישורים המעידים על כך.
- (2) (א) בקשה לפטור לפי סעיף 5 (ז) לפקודה תוגש לממונה על המחוז בו נמצא המוסד עם העתק לרשות המקומית בה נמצא המוסד.
(ב) בקשה לפטור לפי סעיף 5 (ז) לפקודה, המתבססת על קריטריונים אלה, תוגש למנכ"ל משרד הפנים.
בקשות לשנת 2004 לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יוגשו, כאמור, עד ליום 9 במאי 2004.
- (3) הרשות המקומית תמציא את התייחסותה לבקשה שהוגשה לפי סעיף קטן (2) (א) דלעיל, בהסתמך על הקריטריונים שנקבעו לעיל, לממונה על המחוז עד ליום 23 במאי 2004.
לא המציאה הרשות המקומית את התייחסותה במועד, רשאי הממונה להחליט על סמך הבקשה שהוגשה.
- (4) מנכ"ל משרד הפנים או מי מטעמו וכן הממונה ו/או הרשות המקומית לפי הענין, רשאים לדרוש הסברים או מסמכים נוספים ממגיש הבקשה לצורך קבלת החלטה.

**(1). תיקון ב"נוהל בקשה לקבלת פטור מארנונה
למוסד מתנדב לשרות הציבורי"**

הנוהל הנזכר לעיל, שפורסם בחוזר מנכ"ל מס' 2/99, יתוקן כדלקמן:

במקום סעיף 9 לנוהל (עמ' 3 בחוזר מנכ"ל) יבוא:

"הגוף מטעם הרשות המקומית שיבחן את הבקשה ויחליט על ההמלצה יהיה ועדת הנחות של הרשות או ועדת תמיכות, כפי שתחליט הרשות המקומית".

חזור מנכ"ל מס' 6/99

1 _____ נוהל בקשה לקבלת פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור

על-פי סעיף 5(י) לפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938, שר הפנים רשאי לפטור "מוסד מתנדב לשירות הציבור" מתשלום ארנונה.

שר הפנים האציל סמכותו הנ"ל לממונים על המחוזות במשרד הפנים.

להלן נוהל הטיפול החדש בבקשות לפטור :

בקשה לקבלת פטור מארנונה לנכסי "מוסד מתנדב לשירות הציבור" - נוהל ג

1. על-פי סעיף 5(י) לפקודת מסי העירייה ומסי הממשלה (פיטורין), 1938 (להלן - "סעיף 5"), שר הפנים רשאי לפטור מתשלום ארנונה רכוש ש"מוסד מתנדב לשירות הציבור" משתמש בו (להלן: "הפטור"). הפטור ניתן לרכוש שהמוסד משתמש בו אך ורק לשירות הציבור.
2. שר הפנים האציל סמכותו לפי סעיף 5(י) לממונים על המחוזות במשרד - הפנים: .
3. על-מנת שניתן יהיה לקבוע מיהו "מוסד מתנדב לשירות הציבור" הזכאי לקבלת הפטור, גיבש משרד הפנים רשימה של קריטריונים שמוסד המבקש את הפטור חייב לעמוד בהם. רשימת הקריטריונים שגובשה מפורטת בנספח א' בסוף חוזר זה. .
4. .. כל בקשה של מוסד לקבלת הפטור תבדק על-פי הקריטריונים הנ"ל. על-מנת: - לקבל פטור מתשלום, המוסד חייב לעמוד בקריטריונים.
5. . על-מנת שניתן יהיה לבדוק האם מוסד המבקש את הפטור ממלא אחר הקריטריונים הנ"ל, יידרש המוסד למלא טופס בקשה לקבלת הפטור מארנונה וכן לצרף מסמכים שונים. טופס הבקשה ורשימת המסמכים הנדרשת, מצורפים כנספח ב' בסוף החוזר.

6. הפטור מארנונה יינתן לשלוש שנים, ובלבד שבראשית השנה השנייה והשלישית (עד ולא יאוחר מהראשון באפריל באותן שנים), ימסור המוסד תצהיר לפיו, מטרותיו, תחומי פעולתו ופעילותו הכלכלית לא נשתנו מעת נתינת הפטור (ראה נספח ג' בסוף החוזר).

נוהל הטיפול בבקשות הפטור :

7. מוסד המעוניין בפטור יידרש להפנות את הבקשה לרשות המקומית . שבתחומה הוא פועל (הרשות המקומית תידרש לספק את הטפסים המתאימים לכל דורש).

המוסד יעביר העתק מן הבקשה גם לממונה על המחוז שבתחומו מצוי הנכס בגינו מבוקש הפטור.

8. הרשות המקומית תפעל כדלקמן:

א. תדאג לכך שהמוסד ימלא בשלמות את טופס הבקשה ויצרף את כל המסמכים הנדרשים.
ב. תבחן את הבקשה בהתאם לקריטריונים הנזכרים לעיל.

ג. תעביר הבקשה בצירוף המלצה לממונה על המחוז שבתחומו היא יושבת (ראה נספח ד' בסוף חוזר זה).

9. הגוף מטעם הרשות המקומית שיבחן את הבקשה ויחליט על ההמלצה יהיה ועדת התמיכות של הרשות, ובהעדרה - ועדת ההנחות.

10. הממונה על המחוז יחליט האם ליתן את הפטור לאור הקריטריונים הנזכרים לעיל, ובהסתמך על המסמכים שהעביר המוסד והמלצת הרשות.

א. המועד האחרון להגשת בקשה לפטור יהיה הראשון באפריל בשנת הכספים הראשונה אשר בגינה מוגשת הבקשה לפטור.

ב. הרשות המקומית תעביר לממונה על המחוז את כל המסמכים אשר הוגשו ע"י המוסד בצירוף המלצתה, עד, ולא יאוחר, מתאריך הראשון ביוני באותה השנה. יובהר, כי גם במקרה בו לא נענה המוסד לדרישת הרשות להעביר אליה מסמכים נוספים בנוגע לבקשתו, על הרשות להעביר המלצתה לממונה עד לראשון ביוני. במקרה זה, על הרשות לציין כנימוק להמלצתה על דחיית הבקשה את אי משלוח המסמכים.

ג. באם הרשות לא תעביר לממונה את החומר המפורט בסעיף (ב) לעיל עד לראשון ביוני, יבדוק הממונה את הבקשה, שהעתק ממנה הועבר אליו לפי סעיף 7 דלעיל, ללא קבלת המלצת הרשות.

ד. בקשות לפטור בגין השנים 1998-2000, יוגשו עד לתאריך 1.4.99 הרשות המקומית תעביר לממונה על המחוז את כל המסמכים עד לתאריך 1.6.99.

12. מוסד המבקש פטור מתשלום ארנונה עבור נכסים המצויים ברשויות שונות, יגיש הבקשה לכל הרשויות אשר בתחומן נמצאים הנכסים. בכל בקשה המוסד יציין בצורה בולטת היכן נמצא משרדו הרשום (המשרד הרשום אצל רשם העמותות וכד').

כל הרשויות אשר יקבלו בקשה, יבדקו אותה, ויעבירו המלצתן לממונה על המחוז אשר בתחומו הן נמצאות. הממונים על המחוזות יקבלו את . החלטתם בתאום עם הממונה אשר בתהום מחוזו נמצא המשרד הרשום של המוסד .

13. מוסד שהגיש בקשה לפטור מארנונה בשנת הכספים 1997, ובקשתו לא טופלה בגלל הקפאת הטיפול בבקשות, יציין זאת על גבי טופס הבקשה וכן יצרף העתק מבקשה זו. במידה והמוסד ייזכה בפטור מתשלום לשנים 1998-2000, הפטור יחול גם על תשלום הארנונה לשנת הכספים 1997.

14. במסגרת נוהל הטיפול בבקשות, חייב המוסד להגיש כל מסמך שיידרש לכך ובסוגים שייקבעו, במידה שלא יוגשו מסמכים או שהמסמכים לא הוגשו במועד שנקבע, רשאי הממונה על המחוז לדהות את הבקשה.

הדוחות הכספיים :

יש להגיש את המסמכים כדלקמן :

1. תקציב המוסד לשנה הנוכחית.
  2. דוחות כספיים לשנתיים האחרונות, כאשר הדוח הכספי לשנה שלפני האחרונה יהיה מבוקר ע"י רואה חשבון.
- לדוגמא: בבקשה לפטור לשנים 1998-2000 יצורף תקציב המוסד לשנת 1999, דוח כספי לשנת 1998 ודוח כספי מבוקר לשנת 1997.

בכל מקרה יכללו הדוחות האמורים את הפרטים הבאים באופן נפרד, תוך גילוי ע: ופירוט נאותים :

הכנסות :

הכנסות ממשרדי ממשלה
הכנסות מרשויות מקומיות (ציין רשימת הרשויות המקומיות וסכום ההכנסה מכל רשות)
תחבולים מדמי חבר
תרומות
הכנסות מריבית והפרשי הצמדה
הכנסות מהשכרת נכסים
תמורה בעד מכירת רכוש קבוע ונכסים הוניים
הכנסות אחרות (עם פירוט)

הוצאות :

תרומות והשתתפויות שניתנו לאדם אחר
שכר עבודה והוצאות נלוות
הוצאות הנהלה והוצאות כלליות
רכישות הוניות
עסקאות והלוואות שבוצעו בין המוסד לבין חבר ועד או קרוב של חבר ועד פירוט מלא של כל העובדים בשכר, עפ"י תפקידם, היקף משרתם ועלותם הכספית

מסמכים המצורפים לבקשה:

- 3.1 תעודת רישום כתאגיד
- 3.2 _ מסמכי יסוד של המוסד (תקנון, תזכיר)
- 3.3 _ תקציב המוסד לשנה הנוכחית
- 3.4 דו"ח כספי לשנה החולפת האחרונה
- 3.5 דו"ח כספי מבוקר ע"י רואה חשבון לשנה שלפני האחרונה

3.6 __ פירוט של כל העובדים בשכר, עפ"י תפקידם, היקף

משרתם ועלייתם הכספית

הצהרה

אנו, המוסמכים להתחייב בשם המוסד, מצהירים בזה כי כל הפרטים שנמסרו בבקשה זו הם אמת

שם ומשפחה ת.ז. תפקיד חתימה .

שם ומשפחה ת.ז. תפקיד חתימה

אישור

הריני לאשר בזאת כי ביום התייצבו בפני

במשרדי ב

1. שם מס' זהות

2. שם מס' זהות

זיהיתי אותם על פי ת"ז, בהנתי סמכותם לחתום בשם המוסד, ולאחר שהזהרתי אותם כי עליהם לאמר את האמת וכי יהיו צפויים לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשו כן, אישרו נכונות התצהיר הנ"ל וחתמו עליו בפני.

שם עורך הדין חתימה
תאריך